

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному
порталі НУБІП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма Фінанси і кредит
Рік навчання 3, семестр 5
Форма здобуття вищої освіти денна/заочна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Д. е. н., доц. Олена ЛЕМІШКО

elena.lemishko@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1938>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування у майбутніх фахівців з фінансів, банківської справи, страхування теоретичних та практичних знань про розробку та впровадження методів комплексної оцінки фінансового стану підприємства, формування фінансових ресурсів, організацію фінансової діяльності підприємств, з врахуванням сучасних викликів.

Компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
- ПР24. Знати та вміти ідентифікувати інвестиційні переваги суб'єктів господарювання аграрного сектору.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
5 семестр				
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Грошові розрахунки і грошові надходження підприємств				100
Тема 1. Основи фінансів підприємств	2/2	Знати сутність, функції фінансів підприємств, їх місце та роль в системі розподільних відносин; розуміти теоретичні основи фінансових відносин, що виникають на різних рівнях економічної системи; знати джерела формування та напрями використання фондів фінансових ресурсів на мікрорівні. Вміти визначати об'єктивну необхідність і суспільне призначення фінансів підприємств; використовувати фінансові категорії як інструмент наукового пізнання. Розуміти основні аспекти зміни вартості платежів в часовому інтервалі Вміти застосовувати набуті знання в командній роботі, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести дискусію	Написання тестів, розв'язок задач. Систематизація матеріалів в запропоновані таблиці. Доповідь з презентацією. Бізнес кейс.	Виконання та здача практичних робіт і тестів в eLearn. Модульна тестова робота в eLearn. Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 2. Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві	2/2			
Тема 3. Зміна вартості платежів в часовому інтервалі	2/2			
Тема 4. Грошові потоки, доходи і витрати підприємств	2/4			
Змістовий модуль 2. Формування фінансових результатів господарювання та організація оборотних засобів на підприємстві				100
Тема 5. Формування і розподіл прибутку на підприємстві	2/2	Вміти аналізувати джерела формування прибутку та напрями його розподілу. Вміти розраховувати показники рентабельності або прибутковості підприємства Знати суть податків, їх види, складові податкової системи та принципи податкового законодавства. Знати класифікаційні ознаки податків, їх роль у формуванні фінансових результатів діяльності підприємств. Розуміти мету та завдання фінансової політики підприємства та інструментарій фінансового механізму, необхідність кредитування господарської діяльності підприємств. Розуміти фінансові аспекти формування та руху оборотних активів, напрями кредитування господарської діяльності підприємств.	Написання тестів, розв'язок задач. Систематизація матеріалів в запропоновані таблиці. Доповідь з презентацією. Бізнес кейс.	Виконання та здача практичних робіт і тестів в eLearn. Модульна тестова робота в eLearn. Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 6. Оподаткування підприємств	2/2			
Тема 7. Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	4/2			
Тема 8. Кредитування господарської діяльності підприємств	2/4			

		Вміти застосовувати набуті знання в командній роботі, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести дискусію		
Змістовий модуль 3. Фінансування основних засобів, оцінка фінансового стану та фінансова санація підприємств				100
Тема 9. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	3/2	Розуміти сутність основних засобів та їх відтворення. Знати норми амортизації, методи нарахування амортизаційних відрахувань.	Написання тестів, розв'язок задач. Систематизація матеріалів в запропоновані таблиці. Доповідь з презентацією. Бізнес кейс.	Виконання та здача практичн их робіт і тестів в eLearn. Модульна тестова робота в eLearn. Самостій на робота – згідно з журналом оцінюванн я в eLearn.
Тема 10. Формування і використання капіталу підприємства	3/2	Вміти розраховувати та аналізувати показники стану та ефективності використання основних засобів. Знати джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Знати основні завдання аналізу фінансового стану, методи оцінки фінансового стану.		
Тема 11. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	3/4	Вміти розраховувати і аналізувати показники майнового стану підприємства, ліквідності та платоспроможності підприємства, фінансової стійкості підприємства, вміти застосовувати інструментарій комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Розуміти економічну сутність фінансової санації підприємства. Знати фактори, що спричиняють фінансову кризу на підприємстві. Знати фінансові джерела санації підприємств. Вміти застосовувати набуті знання в командній роботі, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести дискусію		
Тема 12. Фінансова санація та банкрутство підприємств	3/2			
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1938>)

1. Лемішко О.О., Тітенко З.М. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». К.: «ЦП «КОМПІТ». 2019. 51 с.
2. Лемішко О.О., Тітенко З.М. Фінанси підприємств. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». К.: «ЦП «КОМПІТ». 2019. 127 с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» від 9 листопада 2023 року № 3460-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20#Text>
2. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2597-19#Text>
3. Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства від 23 лютого 2024 року № 3603-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3603-20#Text>
4. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках від 22 лютого 2024 року № 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3585-20#Text>
5. Про внесення змін до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 лютого 2024 року № 189. Рішення від 13.03.2024 № 282. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 р. за № 387/41732 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0387-24#Text>
6. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н.В. Фінансовий облік: підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 478 с.
7. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.П., Чубка О.М. Фінанси підприємств. Підручник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2020. 340 с.
8. Лемішко О.О. Теоретико-концептуальний базис та напрями удосконалення фінансової політики відтворення капіталу в агросекторі: монографія. Київ: НУБіП України. 2021. 620 с.
9. Лютий І. О., Боринець С. Я., Варналій З. С. Фінанси: практикум. К.: Ліра-К, 2020. 352 с.
10. Малій О.Г., Горох О.В. Фінанси підприємств: збірник тестів для поточного і підсумкового контролю знань для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків: Держ. біотехнол. ун-т, 2023. 93 с.
11. Сокуренок В.В., Швець Д.В., Бортник С. М., Ткаченко С.О. Фінанси підприємств: підручник. Харків: ХНУВС. 2022. 292 с.
12. Dibrova A., Davydenko N, Nehoda Y, Titenko Z. Financial provision for competitiveness of agricultural enterprises. Intellectual Economics. 2020. Vol 14. Issue 1. Pp. 67-75 (Scopus)
13. Labenko, O., Dolzhenko, I., Klymenko, M., & Ilchuk, O. (2023). Financial support of natural agricultural production in Ukraine. WSEAS Transactions on Business and Economics, 20, 194-202. doi:10.37394/23207.2023.20.19 (Scopus)
14. Labenko, O., Sobchenko, T., Hutsol, T., Cupiał, M., Mudryk, K., Kocira, A., Kostornoi, S., Yatsukh, O., Tsap, V., Demchenko, I., Zakharova, N., Klymenko, M., . . . Tomaszewska-Górecka, W. (2021). Tax burden of agricultural enterprises in Ukraine. Agricultural Engineering, 25(1), 157-169. doi:10.2478/agriceng-2021-0013 (Scopus)
15. Lemishko, O., & Shevchenko, N. (2021). Lending in the agricultural sector of Ukraine: challenges and solutions. Economic Annals-XXI, 192(7-8(2)), 74-87. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V192-07> (Scopus)
16. Економіка і управління бізнесом. URL: <https://nubip.edu.ua/node/15800>
17. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
18. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
19. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
20. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
21. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=245427186&cat_id=245427156